

PODSUMOWANIE

dla Aktualizacji „Programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków dla województwa świętokrzyskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do 2026”.

zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2018 r. poz.2081 z późn. zm.)

Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Jednym z głównych celów strategicznych Województwa Świętokrzyskiego związanych z ochroną środowiska naszego regionu jest prowadzenie zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi umożliwiające osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód. Dlatego też, od wielu lat podejmowane są liczne działania, zarówno inwestycyjne, jak i edukacyjne, zmierzające do ograniczenia wpływu ścieków komunalnych na wody powierzchniowe i podziemne.

W Aktualizacji „Programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków dla województwa świętokrzyskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do 2026” dokonano zestawienia aspektów prawnych, technicznych i technologicznych, a przede wszystkim zamierzeń inwestycyjnych, zgłoszonych przez gminy z terenu województwa świętokrzyskiego. Dzięki takiej koordynacji i w oparciu o przeprowadzoną analizę środowiskową powstał dokument strategiczny, który stanowi konkretne narzędzie, pozwalające samorządom na sięgnięcie po środki zewnętrzne. Gminy, na terenie których budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie i ekonomicznie nieuzasadniona będą mogły pozyskać środki finansowe na realizację inwestycji dotyczących budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w ramach krajowych i unijnych funduszy.

Urzeczywistnienie działań priorytetowych zawartych w w/w dokumencie wpłynie na poprawę jakości stanu środowiska przyrodniczego, ze szczególnym uwzględnieniem jakości wód powierzchniowych i podziemnych, co umożliwi zachowanie ich w jak najlepszym stanie.

Nie zaproponowano budowy zbiorników bezodpływowych, jako rozwiązania alternatywnego z tego względu, iż przejściowe gromadzenie ścieków w zbiornikach bezodpływowych, określone w art. 2 ust. 1 pkt 1, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, dotyczy może tylko i wyłącznie tych zbiorników, które wykonano przed przystąpieniem Polski do UE, czyli przed 1 maja 2004r. Interpretacja taka wynika z art. 3 dyrektywy ściekowej, która dopuszcza inne systemy zbierania ścieków komunalnych, niż kanalizacja, w miejscach gdzie jest ona nieopłacalna z przyczyn technicznych lub ekonomicznych, ale tylko wtedy gdy zastąpimy ją systemami zapewniającymi ten sam poziom ochrony środowiska. W praktyce oznacza to, że powinien być wprowadzony zakaz budowy nowych bezodpływowych zbiorników, jeżeli na terenie gminy nie ma oczyszczalni ścieków komunalnych.

Działania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie programu mogą obejmować:

- wariantowanie technologii oczyszczania w przydomowej oczyszczalni ścieków,
- budowę zbiorczej sieci kanalizacyjnej, co na terenach o rozproszonej zabudowie sieci nie będzie poparte rachunkiem ekonomicznym,
- zaniechanie inwestycji.

W wyniku analizy potencjalnych negatywnych oddziaływań wynikających ze skutków realizacji projektu aktualizacji „Programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków dla województwa świętokrzyskiego” nie stwierdzono znaczących negatywnych oddziaływań. Przydomowe oczyszczalnie będą zlokalizowane w znakomitej większości na terenie

prywatnych posesji, gdzie nie występują siedliska chronione, czy stanowiska chronionych gatunków grzybów, roślin i zwierząt. Lokalizacja planowanych oczyszczalni nie wpłynie również negatywnie na obszary chronione oraz na spójność i integralność obszarów chronionych. Stosunki wodne również nie zostaną zmienione, ponieważ w większości bilans wody się nie zmieni, większy dopływ ilości wód (ścieków oczyszczonych) będzie jedynie w przypadku nowych zabudowań.

Działaniami zapobiegawczymi do zastosowania w trakcie przygotowania i realizacji inwestycji są:

- wybór technologii oczyszczalni ścieków z wykorzystaniem osadu czynnego lub złóż biologicznych dla lokalizacji obiektów na obszarach Natura 2000, na terenach zagrożonych powodzią, na terenach ekosystemów zależnych od wód oraz w pobliżu ujęć wód (zakaz stosowania oczyszczalni z drenażem rozsączającym),
- minimalne wykorzystanie terenu pod oczyszczalnię,
- monitorowanie pracy oczyszczalni w celu oceny prawidłowości jej działania (na terenach w pobliżu siedlisk przyrodniczych oraz na terenach zagrożonych powodzią),
- zalecanie wyboru właściwej technologii oczyszczania ścieków - najbardziej sprawnymi technologiami są oczyszczalnie z wykorzystaniem osadu czynnego lub złóż biologicznych, gdzie (pod warunkiem właściwej eksploatacji) uzyskuje się redukcję zanieczyszczeń na poziomie 90%.

Nie przewiduje się rozwiązań kompensujących negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze budowy przydomowych oczyszczalni ścieków ze względu na brak znaczących negatywnych oddziaływań na obszary Natura 2000. W wyniku budowy przydomowych oczyszczalni ścieków stan środowiska ulegnie poprawie, szczególnie w zakresie stanu wód powierzchniowych i podziemnych, stanu sanitarnego powietrza oraz stanu gleb. Proponowane do realizacji przedsięwzięcia w ramach „Programu...” mają zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko.

Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 48 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081) Zarząd Województwa zwrócił się z prośbą do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach i Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Aktualizacji „Programu...”. W myśl art. 49 ww. ustawy, przedstawiono uzasadnienie uwarunkowań, które wskazują na możliwość odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu aktualizacji „Programu...”.

Po przeanalizowaniu argumentacji przedstawionej w pismach znak: OWS-III.7231.3.2017 z dnia 03.12.2018r., oraz 10.04.2019r. jak również po zapoznaniu się z informacjami zawartymi w ww. dokumencie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska i Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w przypadku pierwszych i drugich konsultacji odstąpili od przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Opinie właściwych organów

Art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania

na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081) nie mają zastosowania, ponieważ organy właściwe w sprawach opiniowania i uzgadniania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko odstąpiły od przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Natomiast na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019r. poz. 512) oraz § 4 Uchwały Nr X/167/11 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 1 sierpnia 2011 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego Samorządu Województwa Świętokrzyskiego ze Świętokrzyską Radą Działalności Pożytku Publicznego oraz organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, Projekt „Programu...” został pozytywnie zaopiniowany przez Świętokrzyską Radę Działalności Pożytku Publicznego podczas pierwszych konsultacji Uchwałą nr 2/2019 z dnia 11 marca 2019r., natomiast podczas drugich Uchwałą nr 1/2019 z dnia 28 maja 2019r.

Zgłoszone uwagi i wnioski

Opracowany dokument podano do publicznej wiadomości w celu zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa oraz przekazano do zaopiniowania przez Świętokrzyską Radę Działalności Pożytku Publicznego.

Dokument był konsultowany dwukrotnie, w pierwszym terminie tj. od 1 do 22 marca br. został zaopiniowany pozytywnie przez Świętokrzyską Radę Działalności Pożytku Publicznego, natomiast ze względu na wnioski gmin dotyczące wprowadzenia dodatkowych miejscowości i urządzeń konieczne było uzupełnienie treści ww. dokumentu.

Uzupełniony dokument został poddany ponownym szerokim konsultacjom społecznym w terminie od 24 maja do 14 czerwca br. Z uwagi na fakt, że w czerwcu ruszyły nabory wniosków dotyczące możliwości dofinansowania unijnego i krajowego zadań m.in. z zakresu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, a procedowanie konsultacji trwa minimum dwa miesiące, w ramach bieżącej konsultacji nie przyjęto uwag dot. nowych zamierzeń.

Podczas pierwszych konsultacji wpłynęły uwagi i opinie z 6 gmin, które zostały rozpatrzone w dniu 10 kwietnia 2019r. przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr 464/19. Natomiast podczas drugich konsultacji wpłynęły uwagi i opinie z 4 gmin. W dniu 3 lipca 2019r. Zarząd Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr 803/19 rozpatrzył uwagi i wnioski do projektu „Programu...”. Uwagi wraz z propozycją załatwienia sprawy zebrano w tabeli stanowiącej załącznik nr 1 do w/w uchwał. Uwagi i wnioski odnośnie projektu „Programu...” wnoszone były w formie pisemnej lub za pomocą środków elektronicznych.

Projekt Aktualizacji „Programu...” został zamieszczony na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego, BIP, a także wyłożony w Urzędzie Marszałkowskim w Departamencie Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska. Na tablicy ogłoszeń w tut. Urzędzie i w gazecie lokalnej - Gazeta Wyborcza, została zamieszczona informacja Zarządu Województwa Świętokrzyskiego zawiadamiająca o rozpoczęciu procedury udziału społeczeństwa w przedmiotowej sprawie. O rozpoczęciu konsultacji poinformowano również gminy na terenie województwa świętokrzyskiego.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach jak i Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny zarówno w pierwszym przypadku, jak i w drugim odstąpili od przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania dokumentu na środowisko. Natomiast uchwałą Nr 1/19 z dnia 28 maja 2019r. Świętokrzyska Rada Działalności Pożytku Publicznego pozytywnie zaopiniowała ww. dokument.

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr 464 /2019
Zarządu Województwa
Świętokrzyskiego
z dnia 10 kwietnia 2019 r.

TABELA UWAG
do projektu aktualizacji „Programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków dla województwa świętokrzyskiego na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2026”.

L.P	Wnioskodawca	Data wpływu	Uwagi i wnioski	Propozycja załatwienia sprawy
1.	Tuczepy	22.03.2019r.	Wprowadzenie do dokumentu zapisu, który nie będzie dyskryminował (eliminował) gmin nie ujętych w aktualizacji „Programu...” przy pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych w ramach RPO, PROW lub innych programów pomocowych.	nie uwzględniono Projekt aktualizacji „Programu...” jest dokumentem strategicznym, zawierającym przede wszystkim oddziaływanie inwestycji skumulowanych na środowisko w województwie świętokrzyskim. Projekt aktualizacji „Programu...” nie ogranicza realizacji inwestycji na terenie gminy i nie zawiera zapisów ograniczających wsparcie z programów pomocowych. Dokument ten, zawiera zamierzenia inwestycyjne przesłane przez gminy, które kilkakrotnie były informowane o możliwości udziału w aktualizacji „Programu...”

2.	Górno	21.03.2019r.	Wprowadzenie do dokumentu nowej miejscowości – Podmachocice.	uwzględniono
3.	Szydłów	22.03.2019r.	Zwiększenie ilości planowanych do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków po 2021 r. o 250 szt.	uwzględniono
4.	Ćmielów	22.03.2019r.	1. Wprowadzenie do dokumentu 4 miejscowości: Stoki Duże, Wólka Wojnowska, Borownia, Piaski Brzostowskie. 2. Zwiększenie ilości przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowościach: Ćmielów, Brzostowa, Łysowody, Wola Grójecka, Ruda Kościelna, Grójec, Boria.	uwzględniono
5.	Ruda Maleniecka	22.03.2019r.	Wprowadzenie do dokumentu nowej gminy i 7 miejscowości: Tama, Hucisko, Szkucin, Kołoniec, Machory, Maleniec, Cis.	uwzględniono
6.	Kije	21.03.2019r.	1. Wprowadzenie do dokumentu 8 miejscowości: Rębów, Czechów, Samostrzałów, Żydówek, Lipnik, Wierzbica, Gołuchów, Włoszczowice 2. Zmiana ilości przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowościach: Gartatowice, Kliszów, Janów, Stawiany, Kije, Kokot, Hajdaszek, Umianowice	uwzględniono

TABELA UWAG
do projektu aktualizacji „Programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków dla województwa świętokrzyskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2026”.

L.P	Wnioskodawca	Data wpływu	Uwagi i wnioski	Propozycja załatwienia sprawy
1.	Sandomierz	11.06.2019r.	Aktualizacja danych w zakresie liczby mieszkańców, liczby zbiorników bezodpływowych, liczby przydomowych oczyszczalni ścieków.	nie uwzględniono „Program...” opracowano w latach 2017-2018 na podstawie ankiet przesłanych przez gminy. W dokumencie przyjęto datę bazową 31.XII.2016r.
2.	Stopnica	11.06.2019r.	1. Aktualizacja danych w zakresie liczby mieszkańców, liczby zbiorników bezodpływowych, liczby przydomowych oczyszczalni ścieków. 2. Wprowadzenie do dokumentu 3 nowych miejscowości Bosowice, Zaborze, Borek, na terenie których zaplanowano budowę 35 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków po 2021r.	nie uwzględniono „Program...” opracowano w latach 2017-2018 na podstawie ankiet przesłanych przez gminy. W dokumencie przyjęto datę bazową 31.XII.2016r. nie uwzględniono Z uwagi na termin planowanej budowy 35 przydomowych oczyszczalni ścieków to jest po 2021 r. uwagi nie uwzględniono. Po 2021r. zostanie opracowana kolejna aktualizacja „Program...”, wówczas będzie możliwość wpisania nowych miejscowości.

3.	Mirzec	14.06.2019r.	<p>Zamieszczenie w „Programie...” 40 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków, planowanych do wybudowania w 2019r. na terenie miejscowości: Gadka, Mirzec, Tychów Stary, Jagodne.</p>	<p>uwzględniono</p> <p>Zwiększenie ilości przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie miejscowości, które znajdują się w „Programie...” tj.: Gadka, Mirzec, Tychów Stary, Jagodne nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.</p>
4.	Masłów	03.06.2019r.	<p>Wyrażenie opinii przez tut. Urząd w sprawie budowy przydomowej oczyszczalni ścieków na terenie aglomeracji Kielce.</p>	<p>nie uwzględniono</p> <p>zgodnie z ustawą Prawo wodne (Dz. U. z 2018 poz. 2268 z późn. zm.) sprawami związanymi z aglomeracjami powyżej 2 000 RLM od dnia 1 stycznia 2018 r. zajmują się samorządy gminne oraz Wody Polskie, tut. Urząd nie posiada kompetencji w tym, zakresie.</p> <p>„Program...” nie jest wykładnią prawa lecz dokumentem strategicznym i zawiera jedynie zamierzenia inwestycyjne w danej gminie dot. budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.</p> <p>Do ww. dokumentu gminy zgłaszały głównie miejscowości spoza aglomeracji, z terenów słabo zurbanizowanych gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie i ekonomicznie nieuzasadniona.</p>

Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

Ustalenia „Programu...” obejmują zadania, które realizowane będą w 934 miejscowościach z 55 gmin województwa świętokrzyskiego.

W wyniku analizy potencjalnych negatywnych oddziaływań wynikających ze skutków realizacji aktualizacji „Programu...” nie stwierdzono znaczących negatywnych oddziaływań.

W wyniku realizacji „Programu...” nie przewiduje się występowania negatywnych, transgranicznych oddziaływań na środowisko. Wobec tego, dokument nie musi być poddawany procedurze transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień „Programu...”

Zgodnie z zapisami „Programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków dla województwa świętokrzyskiego” monitoring realizacji „Programu...” będzie prowadzony w cyklach dwuletnich. Analizie podlegać będą wskaźniki, które umożliwią ocenę sposobu i efektów realizacji założonych w Programie działań tj.

- ilość wybudowanych oczyszczalni ścieków [szt.],
- ludność obsługiwana przez przydomowe oczyszczalnie ścieków [liczba] i [%],
- ilość oczyszczonych ścieków [m³/d],
- redukcja zanieczyszczeń [%],
- ilość zlikwidowanych szamb [szt.],
- sposób utylizacji osadów ściekowych,
- nakłady poniesione na realizację projektów [tys. zł].

Z prowadzonego monitoringu będzie sporządzany raport oceniający stopień wykonania założonych do realizacji działań, ewentualne rozbieżności pomiędzy zaplanowanymi zadaniami, a ich wykonaniem oraz przyczyny ich wystąpienia.

Dodatkowo miernikiem skutków realizacji programu przydomowych oczyszczalni ścieków może być poprawa stanu czystości wód podziemnych i powierzchniowych w jednolitych częściach wód podziemnych.

Z up. MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA
Stanisław Neugebauer
Dyrektor Departamentu
Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska